

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

[૨૦૧૫] ૩ એસ.સી.આર. ૩૮૦

ધ રેવન્યુ ડિવિઝનલ ઓફિસર ફોર્ટ, કોચી અને અન્ય.

વિરુદ્ધ

જલાજા દિલીપ અને અન્ય

(સિવિલ અપીલ નં. ૨૭૪૯/૨૦૧૫)

માર્ચ ૧૦, ૨૦૧૫

[વી. ગોપાલા ગૌડા અને આર. બાનુમતિ, ન્યાયમૂર્તિઓ]

કેરળ લેન્ડ ટેક્સ એક્ટ ૧૯૬૧ કલમ ૧૮ કેરળ કન્ઝર્વેશન ઓફ પેડી
એન્ડ વેટલેન્ડ એક્ટ, ૨૦૦૮ – કેરળ લેન્ડ યુટિલાઇઝેશન ઓર્ડર, ૧૯૬૭ –
જમીનનું રૂપાંતરણ – વેટલેન્ડમાંથી ડ્રાય લેન્ડમાં – નીચેની કોર્ટો દ્વારા પસાર
કરવામાં આવેલ હુકમ કે તહસીલદારે બેઝિક ટેક્સ રજિસ્ટરમાં ફેરફાર કરવો અને

જમીનનો પ્રકાર "નિલમ" (વેટલેન્ડ) માંથી 'પુરચિદમ' (ડ્રાય લેન્ડ) માં સુધારવો – સદર હુકમ, શું લાભદાયી કાયદાઓ – ૨૦૦૮ નો એક્ટ અને ૧૯૬૭ ના ઓર્ડરની જોગવાઈઓને ટાળશે – કોર્ટે ઠેરવેલ કે: જમીનનો પ્રકાર બેઝિક ટેક્સ રજિસ્ટરમાં ફેરફાર કરવાનો નિર્દેશ આપીને બદલી કે રૂપાંતરિત કરી શકાય નહીં જે માત્ર જમીન વેરાના હેતુ માટે જાળવવામાં આવે છે – જમીન "પેડી લેન્ડ" છે કે "વેટલેન્ડ" તે નક્કી કરવા માટેની વૈધાનિક પૂછપરછ અને રહેણાંક હેતુ માટે અથવા કોઈપણ જાહેર હેતુ માટે જમીનનું રૂપાંતરણ વેટલેન્ડમાંથી ડ્રાય લેન્ડમાં રૂપાંતરણ માટે ૧૯૬૭ ના ઓર્ડર/૨૦૦૮ ના એક્ટ દ્વારા સંચાલિત થાય છે – ૨૦૦૮ ના એક્ટ અને ૧૯૬૭ ના ઓર્ડર હેઠળ રચાયેલા સંબંધિત સત્તાધિકારી સક્ષમ સત્તાધિકારી છે – કલમ ૧૮ નો ઉપયોગ કરી શકાય નહીં અથવા સક્ષમ સત્તાધિકારી અને ૧૯૬૭ ના ઓર્ડર અને ૨૦૦૮ ના એક્ટ હેઠળ નિર્ધારિત પ્રક્રિયાને ટાળીને જમીનના પ્રકારનું રૂપાંતરણ કરવાના સાધન તરીકે તેને લઈ શકાય નહીં – હાઈકોર્ટ દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલ હુકમ ૨૬ – સામાવાળાઓએ જમીનના રૂપાંતરણ માટે સક્ષમ સત્તાધિકારીઓનો આશરો લેવો.

અપીલો મંજૂર કરતા, કોર્ટે ઠેરવેલ કે:

૧.૧ કેરળ રાજ્ય પાસે બે કાયદા છે – કેરળ લેન્ડ યુટિલાઈઝેશન ઓર્ડર ૧૯૬૭ અને કેરળ કલ્ટિવેશન ઓફ પેડી લેન્ડ એન્ડ વેટલેન્ડ એક્ટ ૨૦૦૮ જે દરેક અન્ય કોઈપણ કાયદેસરના ઉપયોગ માટે કૃષિ અને ડાંગરની જમીનના

સંરક્ષણ, સંચાલન અને પુનઃપ્રાપ્તિની પ્રક્રિયાના સંબંધમાં સીમાંકિત વિસ્તારો સાથે વ્યવહાર કરે છે. [પેરા ૧૮]

૧.૨ કેરળ લેન્ડ ટેક્સ એક્ટ ૧૯૬૧ એ કેરળ રાજ્યમાં જમીન પરના બેઝિક ટેક્સની વસૂલાતની જોગવાઈ કરવા માટેનો એક એક્ટ છે. હાઈકોર્ટે જમીનનો પ્રકાર બદલવાનો હુકમ કરવા માટે કેરળ લેન્ડ ટેક્સ એક્ટની કલમ ૧૮ હેઠળ બેઝિક ટેક્સ રજિસ્ટર (બી.ટી.આર.) માં સુધારાનો નિર્દેશ આપ્યો હતો. સમય પસાર થવા સાથે જમીનના પ્રકારમાં ફેરફારને એવું રૂપાંતરણ ગણી શકાય નહીં કે જેને કે.એલ.ટી. એક્ટની કલમ ૧૮ હેઠળ સુધારી શકાય. કલમ ૧૮ માં વર્ણવેલ ભૂલનો સુધારો એક્ટ હેઠળ નિર્ધારિત સત્તાધિકારી, એપેલેટ સત્તાધિકારી અથવા રિવિઝનલ સત્તાધિકારી દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલા કોઈપણ હુકમના સંબંધમાં રેકૉર્ડ પરની સ્પષ્ટ ભૂલ સાથે સંબંધિત છે. તેથી, ભૂલનો સુધારો માત્ર મૂળ સત્તાધિકારી, એપેલેટ સત્તાધિકારી અથવા રિવિઝનલ સત્તાધિકારી દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલી કાર્યવાહી અથવા હુકમોના સંબંધમાં હોઈ શકે છે. [પેરા ૧૯ અને ૨૦]

૧.૩ જમીન "પેડી લેન્ડ" છે કે "વેટલેન્ડ" તે નક્કી કરવા માટેની વૈધાનિક પૂછપરછ અને રહેણાંક હેતુ માટે અથવા કોઈપણ જાહેર હેતુ માટે જમીનનું રૂપાંતરણ જમીનનું "નિલમ" (વેટલેન્ડ) માંથી 'પુરચિદમ' (ડ્રાય લેન્ડ) માં રૂપાંતરણ માટે કેરળ લેન્ડ યુટિલાઈઝેશન ઓર્ડર અથવા કેરળ વેટલેન્ડ એક્ટ, ૨૦૦૮ દ્વારા સંચાલિત થાય છે. કેરળ લેન્ડ યુટિલાઈઝેશન

ઓર્ડર અથવા કેરળ વેટલેન્ડ એક્ટ ૨૦૦૮ હેઠળ રચાયેલા સંબંધિત સત્તાધિકારી સક્ષમ સત્તાધિકારી છે. જમીનનો પ્રકાર બેઝિક ટેક્સ રજિસ્ટરમાં ફેરફાર કરવાનો નિર્દેશ આપીને બદલી કે રૂપાંતરિત કરી શકાય નહીં જે માત્ર જમીન વેરાના હેતુ માટે જાળવવામાં આવે છે. કલમ ૧૮ દ્વારા પરિકલ્પિત સુધારો માત્ર અંકગણિત અથવા કારકુની ભૂલના સંબંધમાં હોઈ શકે છે, તે પણ બાકી વેરો નક્કી કરવાના હુકમમાં. કલમ ૧૮ નો ઉપયોગ કરી શકાય નહીં અથવા સક્ષમ સત્તાધિકારી અને કેરળ લેન્ડ યુટિલાઈઝેશન ઓર્ડર, ૧૯૬૭ અને કેરળ વેટલેન્ડ એક્ટ, ૨૦૦૮ હેઠળ નિર્ધારિત પ્રક્રિયાને ટાળીને જમીનના પ્રકારનું રૂપાંતરણ કરવાના સાધન તરીકે તેને લઈ શકાય નહીં અને વાદગ્રસ્ત ચુકાદો રદ કરવાને પાત્ર છે. સામાવાળાઓને જમીનના રૂપાંતરણ માટે જે તે કિસ્સા મુજબ કેરળ લેન્ડ યુટિલાઈઝેશન ઓર્ડર ૧૯૬૭/કેરળ કન્ઝર્વેશન ઓફ પેડી લેન્ડ એન્ડ વેટલેન્ડ એક્ટ ૨૦૦૮ હેઠળ રચાયેલા સક્ષમ સત્તાધિકારીઓનો આશરો લેવા નિર્દેશ આપવામાં આવે છે. [પેરા ૨૧ અને ૨૩]

સિવિલ અપીલ હુકમત: સિવિલ અપીલ નં. ૨૭૪૯/૨૦૧૫ વગેરે.

એરનાકુલમ ખાતેની કેરળ હાઈકોર્ટના ડબલ્યુ.એ. ૪૧૨/૨૦૧૩ માં તારીખ ૦૨/૦૧/૨૦૧૪ ના ચુકાદા અને હુકમ પરથી.

સાથે

સી. એ. નં. ૨૭૫૦, ૨૭૫૧, ૨૭૫૨, ૨૭૫૩ અને ૨૭૫૪/૨૦૧૫.

વી. ગિરી, ઝુલ્ફીકર અલી પી., લિઝ મેથ્યુ, મોહમ્મદ સાદિક, એમ. એફ. ફિલિપ, નિશા રાજન શોંકર, ઉત્તરા બબ્બર, રોમી ચાકો, રોય અબ્રાહમ, સીમા જૈન, ચંદ્રાણી પ્રસાદ, હિમિન્દર લાલ, કે. વી. મોહન, એન. એમ. વર્ગીસ, ટેસી વર્ગીસ હાજર રહેલા પક્ષકારો માટે.

કોર્ટનો ચુકાદો ન્યાયમૂર્તિ આર. બાનુમતિ દ્વારા આપવામાં આવેલ. ૧. એસ.એલ.પી. (સી) નં. ૩૨૨૩૧/૨૦૧૪ માં વિલંબ માફ કરવામાં આવે છે અને તમામ સ્પેશિયલ લીવ પિટિશનમાં લીવ મંજૂર કરવામાં આવે છે.

૨. અપીલોનો આ સમૂહ મહત્વનો પ્રશ્ન ઉઠાવે છે કે, શું તહસીલદાર દ્વારા કેરળ લેન્ડ ટેક્સ એક્ટ હેઠળ પસાર કરવામાં આવેલ જમીનના રૂપાંતરણનો હુકમ કેરળ કન્ઝર્વેશન ઓફ પેડી એન્ડ વેટલેન્ડ એક્ટ, ૨૦૦૮ અને કેરળ લેન્ડ યુટિલાઇઝેશન ઓર્ડર, ૧૯૬૭ જેવા લાભદાયી કાયદાઓની જોગવાઈઓને ટાળશે?

૩. આ અપીલો કેરળ હાઇકોર્ટની ડિવિઝન બેન્ચ દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલા હુકમમાંથી ઉદ્ભવે છે, જેણે વિદ્વાન સિંગલ જજ દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલા હુકમને બહાલ રાખ્યો હતો અને તે દ્વારા તહસીલદારને બેઝિક ટેક્સ રજિસ્ટર (બી.ટી.આર.) માં ફેરફાર કરવા અને જમીનનો પ્રકાર 'નિલમ' (વેટલેન્ડ) માંથી 'પુરચિદમ' (ડ્રાય લેન્ડ) માં સુધારવા માટે નિર્દેશ આપ્યો હતો. સગવડ માટે, સ્પેશિયલ લીવ પિટિશન (સી) નં. ૩૧૭૨/૨૦૧૪ માંથી

ઉદ્ભવતી સિવિલ અપીલના તથ્યોનો સંદર્ભ લેવામાં આવ્યો છે અને તેને મુખ્ય કેસ તરીકે લેવામાં આવ્યો છે.

જ. ટૂંકમાં જણાવેલ કેસના તથ્યો નીચે મુજબ છે:- સામાવાળા નં. ૧ અહીં ૧૨.૨૮૬ સેન્ટની મર્યાદા સુધી એરનાકુલમ જિલ્લાના એરનાકુલમ ગામના સર્વે નં. ૩૩૦/૨ માં સમાવિષ્ટ જમીનના સંયુક્ત માલિક છે. સામાવાળાઓએ એગ્રીકલ્ચરલ ઓફિસરનો સંપર્ક કર્યો જેમણે ૧૦/૦૨/૨૦૧૨ ના રોજ એક પ્રમાણપત્ર આપ્યું હતું, જે મુજબ પ્રશ્ન હેઠળની જમીન એરનાકુલમ ગામના સર્વે રેકૉર્ડમાં પેડી વેટલેન્ડમાં રૂપાંતરિત જમીન તરીકે નોંધવામાં આવી હતી અને વધુમાં, વિલેજ ઓફિસર દ્વારા ૧૫/૦૨/૨૦૧૨ ના રોજ પઝેશન સર્ટિફિકેટ (કબજાનું પ્રમાણપત્ર) પણ જારી કરવામાં આવ્યું હતું, જેમાં એવો અહેવાલ આપવામાં આવ્યો હતો કે પ્રશ્ન હેઠળની જમીન વાસ્તવમાં ડ્રાય લેન્ડ (સૂકી જમીન) છે. જ્યારે સામાવાળાઓના વારસદારોએ જમીન વેચવાનો પ્રયાસ કર્યો, ત્યારે જમીનના ખરીદદારોએ વેચાણ દસ્તાવેજની નોંધણી માટે પૂર્વશરત તરીકે, જમીનનો પ્રકાર ડ્રાય લેન્ડ તરીકે દર્શાવતો હુકમ રજૂ કરવાનો આગ્રહ રાખ્યો, પરંતુ મહેસૂલ સત્તાધિકારીઓએ તેને સુધારવાનો ઇનકાર કર્યો.

પ. સામાવાળા નં. ૧ એ હાઇકોર્ટ સમક્ષ રિટ પિટિશન નં. ૧૧૭૮૪/૨૦૧૨ દાખલ કરી હતી જેમાં સત્તાધિકારીઓને બેઝિક ટેક્સ રજિસ્ટરમાં જરૂરી સુધારા કરવા અને જમીનનો પ્રકાર 'વેટલેન્ડ' માંથી 'ડ્રાય લેન્ડ' માં બદલવા માટે રિટ ઓફ મેન્ડમસની માંગણી કરવામાં આવી હતી.

સામાવાળા નં. ૧ એ રજૂઆત કરી હતી કે વિવાદિત મિલકત ડ્રાય લેન્ડ છે, પરંતુ તેમના વેચાણ દસ્તાવેજમાં તેને વેટલેન્ડ (નિલમ) તરીકે ખોટી રીતે વર્ણવવામાં આવી છે અને તેનો ક્યારેય કોઈ કૃષિ હેતુ માટે ઉપયોગ કરવામાં આવ્યો નથી. હાઈકોર્ટના સિંગલ જજ દ્વારા તારીખ ૧૩/૦૭/૨૦૧૨ ના હુકમ દ્વારા રિટ પિટિશન મંજૂર કરવામાં આવી હતી જેમાં નિર્દેશ આપવામાં આવ્યો હતો કે સામાવાળા નં. ૧ ની મિલકતને બેઝિક ટેક્સ રજિસ્ટર (જે હવે પછી 'બી.ટી.આર.' તરીકે ઉલ્લેખિત છે) માં 'રિકલેમ્ડ પુરચિદમ' (ડ્રાય લેન્ડ) તરીકે વર્ગીકૃત કરવી પડશે અને વધુમાં તહસીલદાર અને વિલેજ ઓફિસરને નિર્દેશની શરતો મુજબ યોગ્ય સુધારો કરવા માટે હુકમ જારી કર્યો હતો. સદર હુકમથી નારાજ થઈને, રાજ્યએ ડબલ્યુ.એ. નં. ૪૧૨/૨૦૧૩ દાખલ કરી, જેમાં હાઈકોર્ટની ડિવિઝન બેન્ચે તારીખ ૦૨/૦૧/૨૦૧૪ ના વાદગ્રસ્ત ચુકાદા દ્વારા સિંગલ જજના હુકમને બહાલ રાખ્યો અને અપીલ રદ કરી. નારાજ થઈને, કેરળ રાજ્યએ વાદગ્રસ્ત ચુકાદાને પડકારતી સ્પેશિયલ લીવ દ્વારા હાલની અપીલ દાખલ કરી છે.

૬. અપીલકર્તાઓ તરફે વિદ્વાન પરિષ્ઠ વકીલે દલીલ કરી હતી કે કોઈપણ વૈધાનિક સત્તાધિકારી સમક્ષ જમીનનો પ્રકાર બદલવા માટે અરજી કર્યા વિના, સામાવાળા નં. ૧ દ્વારા રિટ કાર્યવાહી શરૂ કરવામાં આવી હતી અને વાદગ્રસ્ત હુકમ કેરળ કન્ઝર્વેશન ઓફ પેડી એન્ડ વેટલેન્ડ એક્ટ, ૨૦૦૮ અને કેરળ લેન્ડ યુટિલાઈઝેશન ઓર્ડર, ૧૯૬૭ ની જોગવાઈઓને ટાળશે. એવી રજૂઆત કરવામાં

આવી હતી કે 'નિલમ' (વેટલેન્ડ) યોગ્ય સમયે રિકલેમ્ડ 'પુરચિદમ' ડ્રાય લેન્ડ અથવા અન્ય કોઈ સ્થિતિમાં બદલાઈ ગઈ હતી અથવા રૂપાંતરિત થઈ હતી અને તે રીતે કરવામાં આવેલો ફેરફાર આપમેળે કેરળ લેન્ડ ટેક્સ એક્ટની કલમ ૧૮ માં ઉલ્લેખિત 'ભૂલ' સમાન રહેશે નહીં અને તહસીલદાર પાસે બી.ટી.આર. ના સુધારાના સંબંધમાં પુનઃવર્ગીકરણની અરજી પર નિર્ણય લેવાની બિલકુલ સત્તા નથી અને વાદગ્રસ્ત હુકમ રદ કરવાને પાત્ર છે કારણ કે તે કે.એલ.યુ. ઓર્ડર, ૧૯૬૭ અને કેરળ કન્ઝર્વેશન ઓફ પેડી એન્ડ વેટલેન્ડ એક્ટ, ૨૦૦૮ ની જોગવાઈઓની વિરુદ્ધ છે.

૭. તેની વિરુદ્ધમાં, સામાવાળાઓ તરફે વિદ્વાન વકીલે દલીલ કરી હતી કે જિલ્લા કલેક્ટરે બી.ટી.આર. માં જરૂરી ફેરફારો કરવાનો ઇનકાર કર્યો હોવાથી, સંવિધાનના અનુચ્છેદ ૨૨૬ હેઠળની સત્તાના ઉપયોગમાં, તહસીલદારને બી.ટી.આર. માં જરૂરી ફેરફારો કરવા માટે યોગ્ય રીતે નિર્દેશ આપવામાં આવ્યો હતો અને વાદગ્રસ્ત હુકમ એક્ટની જોગવાઈઓનું ઉલ્લંઘન કરતો નથી.

૮. અમે પરસ્પર દલીલો પર વિચાર કર્યો છે અને વાદગ્રસ્ત હુકમ તથા રેકૉર્ડ પરની સામગ્રીનું અવલોકન કર્યું છે. દલીલો અને વાદગ્રસ્ત હુકમના ગુણદોષમાં ઉતરતા પહેલા, સંબંધિત એક્ટની યોજનાનો સંદર્ભ લેવો અનિવાર્ય છે.

૯. લેન્ડ યુટિલાઇઝેશન ઓર્ડર, ૧૯૬૭ ની યોજના અને ઉદ્દેશ્ય: કેરળ લેન્ડ યુટિલાઇઝેશન ઓર્ડર, ૧૯૬૭ (ટૂંકમાં 'કે.એલ.યુ.ઓ.') એસેન્શિયલ કોમોડિટીઝ એક્ટ ૧૯૫૫ (૧૯૫૫ નો ૧૦) હેઠળ કેરળ સરકાર દ્વારા તે સમયે જારી કરવામાં આવ્યો હતો જ્યારે ભારત અનાજની અછતનો સામનો કરી રહ્યું હતું અને અનાજની આંતર-રાજ્ય હેરફેર પર પણ કેટલાક નિયંત્રણો હતા. કે.એલ.યુ.ઓ. નો ઉદ્દેશ્ય છે:— (એ) ખેતીની સીઝન દરમિયાન પડતર રહેવાની શક્યતા ધરાવતી કબજા હેઠળની બિનઉપયોગી અથવા ખેતીલાયક જમીનોને ડાંગર અથવા અન્ય ખાદ્ય પાકો સાથે ખેતી હેઠળ લાવવી; (બી) ડિસ્ટ્રિક્ટ કલેક્ટર અથવા રેવન્યુ ડિવિઝનલ ઓફિસરો, જે કિસ્સામાં ડિસ્ટ્રિક્ટ કલેક્ટરની સત્તાઓ તેમને સોંપવામાં આવી હોય, તેમની લેખિત પરવાનગી સિવાય, અન્ય હેતુ માટે ખાદ્ય પાકો સાથે ખેતી કરવામાં આવતી કોઈપણ જમીનના રૂપાંતરણને અટકાવવું.

૧૦. ઓર્ડરની કલમ ૩ જોગવાઈ કરે છે કે રાજ્ય સરકાર નિર્દેશ આપી શકે છે કે, જમીનનો દરેક ધારક તેની જમીનના આવા ભાગ પર ડાંગર, માછલી, શેરડી, શાકભાજી, ટેપિયોકા, ચાર્ન, ચા, કોફી, એલચી, મરી, મગફળી, કોકો અને કેળા જેવા ખાદ્ય પાકો ઉગાડશે તે ઉપરાંત તે જમીન પર કોઈ પાક ઉગાડી શકે છે. કલમો ૪ થી ૭ એક્ટના ઉદ્દેશ્યને અમલમાં લાવવામાં કલેક્ટરની ભૂમિકા અને જમીન ધારક દ્વારા બિન-પાલનના કિસ્સામાં તેઓ જે દંડ લાદી શકે છે તે દર્શાવે છે. ઓર્ડરની કલમ ૬ જોગવાઈ કરે છે કે સતત ત્રણ વર્ષના સમયગાળા

માટે કોઈપણ ખાદ્ય પાકની ખેતી કરવામાં આવેલી જમીનને કલેક્ટરની લેખિત પરવાનગી સિવાય અન્ય કોઈ ખાદ્ય પાકની ખેતી માટે અથવા અન્ય કોઈ હેતુ માટે રૂપાંતરિત અથવા ઉપયોગમાં લેવામાં આવશે નહીં. ઓર્ડરની કલમ ૭ કલેક્ટરને એવી કોઈપણ વ્યક્તિને બોલાવવાની સત્તા આપે છે જે કે.એલ.યુ.ઓ. ની જોગવાઈઓનું ઉલ્લંઘન કરે છે અને નોટિસમાં ઉલ્લેખિત સમયગાળાની અંદર આવા ખાદ્ય પાકો સાથે જમીનની ખેતી કરવા માટે કહે છે. જો નિર્દિષ્ટ સમયની અંદર નોટિસનું પાલન કરવામાં ન આવે, તો કલેક્ટર, હુકમ દ્વારા જાહેર હરાજી દ્વારા વેચાણ માટે નિર્દેશ આપી શકે છે અને વ્યવસ્થા કરી શકે છે. આમ, કે.એ.લ્યુ.ઓ. ડિસ્ટ્રિક્ટ કલેક્ટરને ખાદ્ય પાકોની ખેતી લાગુ કરવાની સત્તા આપે છે.

૧૧. વધુમાં નોટિફિકેશન નં. જી.ઓ. (આર.ટી.) નં. ૧૫૭/૨૦૦૨/એ.ડી. તારીખ ૦૫/૦૨/૨૦૦૨ દ્વારા, કેરળ સરકાર, કૃષિ (એન.સી.એ.) વિભાગે કે.એલ.યુ. ઓર્ડરના અમલીકરણ માટે પદ્ધતિઓનું પાલન કરવા સૂચનાઓ જારી કરી છે, જેમાં વ્યક્તિઓ માટે મકાનોના બાંધકામ માટે રૂપાંતરણની મંજૂરી આપવામાં આવી છે અને તે નીચે મુજબ વંચાય છે:

- પ્રથમ પેપર (સરકારી પત્ર નં. ૪૭૧૬૫/એન.સી.એ.-૩/૯૭/એ.ડી. તારીખ ૧૭/૧૨/૧૯૯૭) દ્વારા ડિસ્ટ્રિક્ટ કલેક્ટરને આપવામાં આવેલ નિર્દેશ પાછો ખેંચવામાં આવશે. આનો અર્થ એ થશે કે રૂપાંતરણ માટેની અરજીઓ પર રેવન્યુ ડિવિઝનલ ઓફિસરો/ડિસ્ટ્રિક્ટ કલેક્ટર્સ દ્વારા

કે.એલ.યુ. ઓર્ડર અને સંબંધિત સ્થાયી સૂચનાઓની જોગવાઈઓ અનુસાર વિચારણા કરી શકાય છે અને તેનો નિકાલ કરી શકાય છે. લેન્ડ રેવન્યુ કમિશનર અપીલો સાંભળશે અને સરકાર (કૃષિ વિભાગમાં) કે.એલ.યુ. ઓર્ડર્સમાં જોગવાઈ મુજબ રિવિઝનલ સત્તાઓનો ઉપયોગ કરશે.

- ડિસ્ટ્રિક્ટ કલેક્ટર્સ એ સુનિશ્ચિત કરશે કે રૂપાંતરણો, જે સિંચાઈ રોકાણોને નિર્ણયક બનાવે તેવી શક્યતા છે, તેને મંજૂરી આપવામાં ન આવે. તેવી જ રીતે વ્યાપારી હેતુ માટે મોટા પાયે રૂપાંતરણને વેગ આપવો નહીં.
- તમામ કેસોમાં, જ્યાં રૂપાંતરણની મંજૂરી આપવામાં આવી છે, કલેક્ટર્સ/રેવન્યુ ડિવિઝનલ ઓફિસરોએ સુનિશ્ચિત કરવું જોઈએ કે પડોશી અથવા નજીકના પ્લોટ માટે ટ્રેનેજ બ્લોક ન થાય અથવા અશક્ય ન બને.
- વ્યક્તિઓ માટે મકાનો બાંધવા માટે જમીનનું રૂપાંતરણ, ૫ સેન્ટ સુધી, સામાન્ય રીતે મંજૂરી આપવી જોઈએ. જો કે, ૫ સેન્ટથી ઓછા નાના પ્લોટમાં આર્ટિફિશિયલ પાર્ટીશન (ફૅક્ટ્રિમ વિભાજન) દ્વારા જમીનનું મોટા પાયે રૂપાંતરણ શોધી કાઢવું જોઈએ અને નામંજૂર કરવું જોઈએ.
- તાલુકા અને ગ્રામ્ય સ્તરની મહેસૂલ મશીનરીને એ સુનિશ્ચિત કરવા માટે સક્રિય કરવી જોઈએ કે ભવિષ્યમાં, મંજૂરી વિના રૂપાંતરણ અથવા રૂપાંતરણના પ્રયાસો તાત્કાલિક શોધી કાઢવામાં આવે અને તેમની સામે કાર્યવાહી કરવામાં

આવે. રૂપાંતરણોને 'ફિઈટ એકોમ્પલી' તરીકે રજૂ કરવા જોઈએ નહીં કે જેને અનિવાર્યપણે નિયમિત કરવા પડે.

- દંડની જોગવાઈઓને વધુ અસરકારક બનાવવા અને રૂપાંતરણ પર વસૂલાત કરવા માટે કે.એલ.યુ. ઓર્ડરમાં ફેરફાર માટે કલેક્ટર્સ/પ્રિન્સિપલ એગ્રીકલ્ચરલ ઓફિસરોના સૂચનોની સરકાર તપાસ કરશે.

૧૨. કેરળ કન્ઝર્વેશન ઓફ પેડી લેન્ડ એન્ડ વેટલેન્ડ એક્ટ, ૨૦૦૮ (ટૂંકમાં 'વેટલેન્ડ એક્ટ') ની યોજના અને ઉદ્દેશ્ય:— રાજ્યમાં ડાંગરની જમીન અને વેટલેન્ડની આડેધડ અને અનિયંત્રિત પુનઃપ્રાપ્તિ અને મોટા પાયે રૂપાંતરણ થવાને કારણે ડાંગરની જમીન અને વેટલેન્ડનું સંરક્ષણ કરવા અને તેના રૂપાંતરણ અથવા પુનઃપ્રાપ્તિને મર્યાદિત કરવાના હેતુથી કેરળ કન્ઝર્વેશન ઓફ પેડી એન્ડ વેટલેન્ડ એક્ટ, ૨૦૦૮ પસાર કરવામાં આવ્યો, જેથી કૃષિ ક્ષેત્રમાં વૃદ્ધિને પ્રોત્સાહન મળે અને કેરળ રાજ્યમાં ઇકોલોજીકલ સિસ્ટમ જળવાઈ રહે.

૧૩. ૨૦૦૮ ના એક્ટની કલમ ૨ (xii) "પેડી લેન્ડ" (ડાંગરની જમીન) ને રાજ્યમાં સ્થિત તમામ પ્રકારની જમીન તરીકે વ્યાખ્યાયિત કરે છે જ્યાં વર્ષમાં ઓછામાં ઓછી એક વાર ડાંગરની ખેતી કરવામાં આવે છે અથવા ડાંગરની ખેતી માટે યોગ્ય છે પરંતુ ખેતી કરવામાં આવતી નથી અને પડતર છોડી દેવામાં આવી છે, અને તેમાં પાળ, ડ્રેનેજ ચેનલો, તળાવ અને નહેરો જેવા તેના સંલગ્ન બાંધકામોનો સમાવેશ થાય છે. વધુમાં, એક્ટના ઉદ્દેશ્યો અને યોજના પરથી

સ્પષ્ટ થાય છે કે, પ્રશ્ન હેઠળની જમીન કન્ઝર્વેશન ઓફ પેડી લેન્ડ એન્ડ વેટલેન્ડ એક્ટ, ૨૦૦૮ માં વ્યાખ્યાયિત પેડી લેન્ડ હેઠળ આવશે કે કેમ, તે ગ્રાઉન્ડ પર અસ્તિત્વમાં રહેલા તથ્યોના આધારે નક્કી કરવાનું છે અને મહેસૂલ રેકૉર્ડમાં અથવા દસ્તાવેજોમાં વર્ણનના આધારે નહીં. કલમ ૩ એ એક્ટની મુખ્ય જોગવાઈ છે જે ડાંગરની જમીનના રૂપાંતરણ અથવા પુનઃપ્રાપ્તિ પર પ્રતિબંધ મૂકે છે. કલમ ૩ મુજબ, આ એક્ટના અમલીકરણની તારીખથી અને તે પછી, કોઈપણ ડાંગરની જમીનના માલિક, કબજેદાર અથવા તેના કસ્ટડીમાં રહેલી વ્યક્તિ આ એક્ટની જોગવાઈઓ અનુસાર સિવાય આવી ડાંગરની જમીનના રૂપાંતરણ અથવા પુનઃપ્રાપ્તિ માટે કોઈ પ્રવૃત્તિ હાથ ધરશે નહીં. કલમ ૧૩ સાથે વંચાતા કલમ ૩ જોગવાઈ કરે છે કે ડિસ્ટ્રિક્ટ કલેક્ટર માત્ર ત્યારે જ જમીનના પુનઃરૂપાંતરણનો હુકમ આપવા માટે સક્ષમ છે જો પુનઃપ્રાપ્તિ અથવા રૂપાંતરણ એક્ટની જોગવાઈઓના અમલીકરણ પછી કરવામાં આવ્યું હોય.

૧૪. ઉદ્દેશ્યોના યોગ્ય અમલીકરણની ખાતરી કરવા માટે, એક્ટ ત્રણ અલગ-અલગ સ્તરો પર સમિતિઓની રચનાની પરિકલ્પના કરે છે એટલે કે લોકલ લેવલ મોનિટરિંગ કમિટી (એસ. ૫), સ્ટેટ લેવલ કમિટી (એસ. ૮) અને ડિસ્ટ્રિક્ટ લેવલ ઓથોરાઈઝ્ડ કમિટી (એસ. ૯). આ ઉપરાંત, વેટલેન્ડ એક્ટ કલમ ૭ હેઠળ રિપોર્ટિંગ અધિકારીઓની પણ જોગવાઈ કરે છે જેઓ એગ્રીકલ્ચર ઓફિસરો છે જેમને એક્ટની જોગવાઈઓના ઉલ્લંઘનમાં કોઈપણ કૃત્ય અંગે રેવન્યુ

ડિવિઝનલ ઓફિસર તેમજ સમિતિઓને રિપોર્ટ કરવાની જવાબદારી સોંપવામાં આવી છે.

૧૫. એક્ટના અમલીકરણની દેખરેખ માટે દરેક પંચાયત અથવા નગરપાલિકામાં સ્થાનિક સ્તરની દેખરેખ સમિતિ (લોકલ લેવલ મોનિટરિંગ કમિટી) ની જોગવાઈ છે. સમિતિની સત્તાઓ કલમ ૫ ની પેટા-કલમ (૩) હેઠળ આપવામાં આવી છે. કલમ ૫(૩) ની પેટા-કલમ (૨), એક્ટની જોગવાઈઓનું પાલન કરવામાં આવી રહ્યું છે કે કેમ તેની દેખરેખ રાખવા માટે સમિતિના અધિકારક્ષેત્રમાં સ્થિત ડાંગરની જમીનની તપાસ કરવાની સત્તા લોકલ કમિટીને આપે છે અને તે અંગે રેવન્યુ ડિવિઝનલ ઓફિસરને રિપોર્ટ કરવાનો હોય છે. સમિતિ એક્ટની જોગવાઈઓના ઉદ્ધંધનના પ્રયાસો વિશે લોકોની ફરિયાદોની તપાસ કરી શકે છે અને ઉદ્ધંધનને રોકવા માટે હસ્તક્ષેપ કરી શકે છે. કલમ ૫ ની પેટા-કલમ ૪(iv) હેઠળ, સમિતિએ તેના અધિકારક્ષેત્રના વિસ્તારમાં ડાંગરની જમીનની વિગતો એકત્રિત કરવાનું કાર્ય કરવાનું છે, જે એક્ટના અમલીકરણની તારીખ પહેલાં તે સમયે અમલમાં રહેલા કોઈપણ કાયદાની જોગવાઈના ઉદ્ધંધનમાં પુનઃપ્રાપ્ત કરવામાં આવી હોય, અને રેવન્યુ ડિવિઝનલ ઓફિસરને રિપોર્ટ આપવાનો છે.

૧૬. લોકલ લેવલ મોનિટરિંગ કમિટી સ્ટેટ લેવલ કમિટી અથવા ડિસ્ટ્રિક્ટ લેવલ ઓથોરાઈઝ્ડ કમિટીને ભલામણ કરવા માટે સક્ષમ છે, જે તે કિસ્સામાં હોઈ શકે છે, જાહેર હેતુ માટે અથવા જમીનના માલિક માટે રહેણાંક મકાનોના

બાંધકામ માટે ડાંગરની જમીનની પુનઃપ્રાપ્તિ માટે, જે તે રીતે ઉપયોગમાં લેવાતી જમીનની મર્યાદા નક્કી કરતી શરતોને આધીન છે. સ્ટેટ લેવલ કમિટીએ જાહેર હેતુ માટે ડાંગરની જમીન ભરવા અથવા પુનઃપ્રાપ્તિ માટે લોકલ લેવલ કમિટી દ્વારા ભલામણ કરાયેલ દરેક અરજીની તપાસ કરવાની હોય છે. જો તે વિસ્તારમાં તે હેતુ માટે વૈકલ્પિક જમીન ઉપલબ્ધ હોય અને પુનઃપ્રાપ્તિથી થઈ શકે તેવા ઇકોલોજીકલ ફેરફારોની વિગતવાર તપાસ કરવી જોઈએ.

૧૭. "પેડી લેન્ડ" (ડાંગરની જમીન) અને "વેટલેન્ડ્સ" એક્ટની અનુક્રમે કલમો ૨ (xii) અને ૨ (xviii) હેઠળ વ્યાખ્યાયિત કરવામાં આવ્યા છે. કલમ ૫(જ) મુજબ, સમિતિ સમિતિના અધિકારક્ષેત્રમાં ખેતીલાયક ડાંગરની જમીનની વિગતો સાથેનો ડેટા બેંક તૈયાર કરશે. જો જમીન કેરળ કલ્ટિવેશન ઓફ પેડી લેન્ડ એન્ડ વેટલેન્ડ એક્ટ ૨૦૦૮ હેઠળ તૈયાર કરવામાં આવેલી ડેટા બેંક અથવા ડ્રાફ્ટ ડેટા બેંકમાં સામેલ ન હોય અને જો તે ૨૦૦૮ ના એક્ટ ૨૮ હેઠળ વ્યાખ્યાયિત કર્યા મુજબ "પેડી લેન્ડ" અથવા "વેટલેન્ડ" ન હોય, ૨૦૦૮ ના એક્ટ ૧૨ ના અમલીકરણ સમયે અને મહેસૂલ રેકૉર્ડમાં જમીનનું વર્ગીકરણ "નિલમ" તરીકે નોંધવામાં આવ્યું હોય, તો કેરળ લેન્ડ યુટિલાઇઝેશન ઓર્ડર ૧૯૬૭ ની જોગવાઈ સદર જમીનને લાગુ પડશે અને ૧૯૬૭ ના કે.એલ.યુ. ઓર્ડરની કલમ ૨(એ) માં વ્યાખ્યાયિત કલેક્ટર પાસે અન્ય હેતુઓ માટે જમીનનો ઉપયોગ કરવાની પરવાનગી આપવાની સત્તા છે. કે.એલ.યુ. ઓર્ડરની કલમ ૨ (એ) માં જણાવ્યા મુજબ, કલેક્ટર્સ રહેણાંક હેતુ માટેની આવી

વિનંતીની કેસ ટુ કેસ આધારે ગુણદોષ પર તપાસ કરશે. જો કે, રાજ્યમાં ડાંગરની જમીનોને આડેધડ ભરતી રોકવાના હેતુથી, સરકારે ઉપર નોંધેલ તારીખ ૦૫/૦૨/૨૦૦૨ ના નોટિફિકેશનમાં કેટલાક નિયંત્રણો પણ સૂચવ્યા છે, જેમાં ડિસ્ટ્રિક્ટ કલેક્ટર્સને અન્ય બાબતોની સાથે એ સુનિશ્ચિત કરવા નિર્દેશ આપવામાં આવ્યો છે કે સિંચાઈ રોકાણોને નિર્રથક બનાવે તેવા રૂપાંતરણો અને વ્યવસાયિક હેતુ માટે મોટા પાયે રૂપાંતરણની મંજૂરી આપવામાં ન આવે.

૧૮. જો વેટલેન્ડ એક્ટ ૨૦૦૮ હેઠળ "પેડી લેન્ડ" અથવા "વેટલેન્ડ" તરીકે તૈયાર કરાયેલ ડેટા બેંક અથવા ડ્રાફ્ટ ડેટા બેંકમાં મિલકતનો સમાવેશ કરવામાં આવ્યો હોય અને મહેસૂલ રેકૉર્ડમાં જમીનનું વર્ગીકરણ "નિલમ" તરીકે નોંધવામાં આવ્યું હોય, તો એક્ટ ૨૮/૨૦૦૮ ની જોગવાઈઓ લાગુ થશે. અગાઉ જોયું તેમ, રહેણાંક હેતુ અથવા જાહેર હેતુ માટે એક્ટમાં વ્યાખ્યાયિત કર્યા મુજબ આવી જમીન માટે પરવાનગી આપવા માટે એક્ટમાં પૂરતી જોગવાઈ છે. અને અગાઉ વિગતવાર જણાવ્યા મુજબ, જો મિલકત ૨૦૦૮ ના એક્ટ ૨૮ હેઠળ વ્યાખ્યાયિત કર્યા મુજબ "પેડી લેન્ડ" અથવા "વેટલેન્ડ" તરીકે ડેટા બેંકમાં સામેલ ન હોય, તો તે હજુ પણ કે.એલ.યુ. ઓર્ડર ૧૯૬૭ ની જોગવાઈઓ દ્વારા સંચાલિત છે. આમ, કેરળ રાજ્ય પાસે બે કાયદા છે – કે.એલ.યુ. ઓર્ડર ૧૯૬૭ અને કેરળ કલ્ટિવેશન ઓફ પેડી લેન્ડ એન્ડ વેટલેન્ડ એક્ટ ૨૦૦૮ જે દરેક અન્ય કોઈપણ કાયદેસરના ઉપયોગ માટે કૃષિ અને ડાંગરની જમીનના સંરક્ષણ,

સંચાલન અને પુનઃપ્રાપ્તિની પ્રક્રિયાના સંબંધમાં સીમાંકિત વિસ્તારો સાથે વ્યવહાર કરે છે.

૧૯. કેરળ લેન્ડ ટેક્સ એક્ટ ૧૯૬૧ એ કેરળ રાજ્યમાં જમીન પરના બેઝિક ટેક્સની વસૂલાતની જોગવાઈ કરવા માટેનો એક એક્ટ છે. હાઇકોર્ટે જમીનનો પ્રકાર બદલવાનો હુકમ કરવા માટે કેરળ લેન્ડ ટેક્સ એક્ટની કલમ ૧૮ હેઠળ બેઝિક ટેક્સ રજિસ્ટર (બી.ટી.આર.) માં સુધારાનો નિર્દેશ આપ્યો હતો. સમય પસાર થવા સાથે જમીનના પ્રકારમાં ફેરફારને એવું રૂપાંતરણ ગણી શકાય નહીં કે જેને કે.એલ.ટી. એક્ટની કલમ ૧૮ હેઠળ સુધારી શકાય. કે.એલ.ટી. એક્ટની કલમ ૧૮ ભૂલોના સુધારાની જોગવાઈ કરે છે. કલમ ૧૮ નીચે મુજબ વંચાય છે:-

"૧૮. ભૂલોનો સુધારો.- તેના દ્વારા પસાર કરાયેલા કોઈપણ હુકમની તારીખથી ચાર વર્ષની અંદર કોઈપણ સમયે નિર્ધારિત સત્તાધિકારી અથવા એપેલેટ સત્તાધિકારી અથવા રિવિઝનલ સત્તાધિકારી, પોતાની મેળે, રેકૉર્ડ પરથી દેખાતી કોઈપણ ભૂલ સુધારી શકે છે અને તે જ સમયગાળામાં, આવી કોઈપણ ભૂલ સુધારશે કે જે જમીન-ધારક અથવા ટેક્સ ચૂકવવા માટે જવાબદાર અન્ય વ્યક્તિ દ્વારા નિર્ધારિત સત્તાધિકારી અથવા એપેલેટ

સત્તાધિકારી અથવા રિવિઝનલ સત્તાધિકારીના ધ્યાન પર
લાવવામાં આવી નથી:

પરંતુ સદર સુધારો કરવામાં આવશે નહીં જે ટેક્સમાં
વધારો કરવાની અસર ધરાવે છે સિવાય કે જમીનધારક
અને ટેક્સ ચૂકવવા માટે જવાબદાર અન્ય કોઈ વ્યક્તિને
આ બાબતમાં સાંભળવાની વાજબી તક આપવામાં ન
આવે."

૨૦. ઉપરોક્ત જોગવાઈના અવલોકન પરથી, તે સ્પષ્ટ થાય છે કે કલમ
૧૮ માં વર્ણવેલ ભૂલનો સુધારો એક્ટ હેઠળ નિર્ધારિત સત્તાધિકારી, એપેલેટ
સત્તાધિકારી અથવા રિવિઝનલ સત્તાધિકારી દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલા
કોઈપણ હુકમના સંબંધમાં રેકૉર્ડ પરની સ્પષ્ટ ભૂલ સાથે સંબંધિત છે. તેથી,
ભૂલનો સુધારો માત્ર મૂળ સત્તાધિકારી, એપેલેટ સત્તાધિકારી અથવા રિવિઝનલ
સત્તાધિકારી દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલી કાર્યવાહી અથવા હુકમોના સંબંધમાં
હોઈ શકે છે.

૨૧. જમીન "પેડી લેન્ડ" છે કે "વેટલેન્ડ" તે નક્કી કરવા માટેની
વૈધાનિક પૂછપરછ અને રહેણાંક હેતુ માટે અથવા કોઈપણ જાહેર હેતુ માટે
જમીનનું રૂપાંતરણ જમીનનું "નિલમ" (વેટલેન્ડ) માંથી 'પુરચિદમ' (ડ્રાય
લેન્ડ) માં રૂપાંતરણ માટે કે.એલ.યુ. ઓર્ડર અથવા કેરળ વેટલેન્ડ એક્ટ,

૨૦૦૮ દ્વારા સંચાલિત થાય છે. કે.એલ.યુ. ઓર્ડર અથવા કેરળ વેટલેન્ડ એક્ટ ૨૦૦૮ હેઠળ રચાયેલા સંબંધિત સત્તાધિકારી સક્ષમ સત્તાધિકારી છે. જમીનનો પ્રકાર બેઝિક ટેક્સ રજિસ્ટરમાં ફેરફાર કરવાનો નિર્દેશ આપીને બદલી કે રૂપાંતરિત કરી શકાય નહીં જે માત્ર જમીન વેરાના હેતુ માટે જાળવવામાં આવે છે. કેરળ લેન્ડ ટેક્સ એક્ટની કલમ ૧૮ દ્વારા પરિકલ્પિત સુધારો માત્ર અંકગણિત અથવા કારકુની ભૂલના સંબંધમાં હોઈ શકે છે, તે પણ બાકી વેરો નક્કી કરવાના હુકમમાં. કલમ ૧૮ નો ઉપયોગ કરી શકાય નહીં અથવા સક્ષમ સત્તાધિકારી અને કે.એલ.યુ. ઓર્ડર, ૧૯૬૭ અને કેરળ વેટલેન્ડ એક્ટ, ૨૦૦૮ હેઠળ નિર્ધારિત પ્રક્રિયાને ટાળીને જમીનના પ્રકારનું રૂપાંતરણ કરવાના સાધન તરીકે તેને લઈ શકાય નહીં અને વાદગ્રસ્ત ચુકાદો રદ કરવાને પાત્ર છે.

૨૨. પૂર્વગામી કારણોસર, હાઈકોર્ટ દ્વારા રિટ અપીલ નં. ૪૧૨/૨૦૧૩ માં પસાર કરવામાં આવેલ વાદગ્રસ્ત ચુકાદો રદ કરવામાં આવે છે અને અપીલ મંજૂર કરવામાં આવે છે. તે મુજબ સંબંધિત બાબતોમાં વાદગ્રસ્ત ચુકાદાઓ પણ રદ કરવામાં આવે છે અને અપીલો મંજૂર કરવામાં આવે છે.

૨૩. તમામ અપીલોમાં સામાવાળાઓને જમીનના રૂપાંતરણ માટે જે તે કિસ્સા મુજબ કે.એલ.યુ. ઓર્ડર ૧૯૬૭/કેરળ કન્ઝર્વેશન ઓફ પેડી લેન્ડ એન્ડ વેટલેન્ડ એક્ટ ૨૦૦૮ હેઠળ રચાયેલા સક્ષમ સત્તાધિકારીઓનો આશરો લેવા નિર્દેશ આપવામાં આવે છે. જ્યારે સામાવાળાઓ ઉપરોક્ત કાયદાઓ હેઠળ રચાયેલા સંબંધિત સત્તાધિકારીઓનો સંપર્ક કરે, ત્યારે સંબંધિત

સત્તાધિકારીઓએ કાયદાની સંબંધિત જોગવાઈઓ અને અગાઉ પેરા ૧૧ માં ટાંકેલા તારીખ ૦૫/૦૨/૨૦૦૨ ના નોટિફિકેશન જી.ઓ. (આર.ટી.) નં. ૧૫૭/૨૦૦૨/એ.ડી. અનુસાર અને તેમના દાવાને સાબિત કરવા માટે સામગ્રી સાથે સત્તાધિકારીઓના ધ્યાન પર લાવવામા આવતી હકીકતલક્ષી પરિસ્થિતિને ધ્યાનમાં રાખીને કાયદા અનુસાર સામાવાળાઓની અરજી પર વિચાર કરવો જોઈએ. કેસના તથ્યો અને સંજોગોમાં, અમે ખર્ચ અંગે કોઈ હુકમ કરતા નથી.

અપીલો મંજૂર કરવામાં આવેલ.

નિધિ જૈન

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.